

รายงานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3
Academic administration in opportunity expansion school
under Surin primary educational service area office 3.

ปนัดดา บางแก้ว¹
ไพโรจน์ พรหมมีเนตร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากร จำนวน 320 คน และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่ง ชั้น เครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบที (t – test แบบ One way ANOVA) ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม การทดสอบค่าเอฟ (F – test แบบ One way ANOVA) ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างตัวแปร 3 กลุ่ม และหากพบว่ามี ความแตกต่าง ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตาม วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้าน พัฒนาระบบการเรียนรู ด้านที่มีการปฏิบัติ ต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3ตาม ความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา ใน ภาพรวม พบว่า ผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ด้านการ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ด้านการ วัดผล ประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มี

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

²อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ความเข้มแข็งทางวิชาการ มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ตามความคิดเห็น จำแนกตามประสบการณ์สอนที่ต่างกัน พบว่า ในภาพรวมและการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการแนะแนว ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

Abstract

This purpose of the research was to study and compare academic administration in opportunity expansion school under Surin primary educational service area office 3. The sample was 319 personnel with stratified random sampling. The data was collected by questionnaires with 5 rating scales. The IOC was between 0.67- 1.00 and the reliability was

0.80. The data analysis was used frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test (One way ANOVA) and the researcher compared by least significant difference by Scheff's method.

The result of the research revealed that,

1. Academic administration in opportunity expansion school under Surin primary educational service area office 3 as a whole was at the high level. When considering each aspect found that the highest operation was the learning process development and the lowest operation was the community support to academic excellence.

2. The comparison of the opinion about academic administration in opportunity expansion school under Surin primary educational service area office 3, classified by the education level, the overall found that people who graduated bachelor degree and higher than bachelor degree had the opinion about the operation in local curriculum development, instructional in the educational institution, the learning process development, the evaluation and assessment , the record transfer management , the research for education quality development in the educational institution, the counseling, the community support to academic excellence with the operation were statistically significant difference at 0.05. Unless the other operation was not different.

3. The comparison of the opinion about academic administration in opportunity expansion school under Surin primary educational service area office 3, as perceived by personnel and classified by the working experience, the overall and the operation about local curriculum development, instructional in the educational institution, learning process development , the evaluation and assessment , the record transfer management , the research for education quality development in the educational institution, supervision, the counseling, the internal quality assurance system development and the educational standard, the community support to academic excellence were statistically significant difference at 0.05. Unless the other operation was not different.

Keywords : Academic Management

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมไปถึงการพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สังคมยุคปัจจุบันต้องการให้เกิดขึ้นเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคุณภาพทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ

สิ่งแวดล้อมและมุ่งไปสู่การอยู่ดีมีสุขของคนไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งจัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดในเขต 6 อำเภอ คือ อำเภอปราสาท อำเภอสังขะ อำเภอกาบเชิง อำเภอบัวเชด อำเภอศรีณรงค์ และอำเภอพนมดงรัก รวมทั้งสิ้นจำนวน 62 โรงเรียน มีผลการสอบ O-net อยู่ในระดับต่ำกว่าของค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดประสิทธิภาพจัดการศึกษา สถานศึกษายังไม่ได้ดำเนินการพัฒนางานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาให้เด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนจึงขาดความพร้อมทั้ง ทางด้านงบประมาณและบุคลากรที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับสาขาวิชาเอก เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัด การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องที่สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จะนำข้อมูลในการกำหนดนโยบาย แนวทางแผนงานกำกับติดตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน รวมถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการอันจะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็น การเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน

คุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุค ปัจจุบัน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและ จำเป็นต่อการพัฒนา คุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตาม ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจัดเป็นงานหลัก หรือภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยมีขอบข่าย และภารกิจของงาน 12 ด้าน คือ 1) ด้านการ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 2) ด้านการวางแผนงาน วิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ 6) ด้านการ วัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) ด้านการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) ด้านการนิเทศการศึกษา 10) ด้านการแนะ แนว 11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 12) ด้าน การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของ บุคลากรในสถานศึกษา ในองค์ประกอบ 12 ด้าน เพื่อเป็นข้อมูลในการ พัฒนาบุคลากรในการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา และ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนางานวิชาการของ สถานศึกษา และพัฒนาบุคลากรในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็น ข้อมูลในการบริหารงาน วิชาการ เพื่อพัฒนา การศึกษาในระดับชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามระดับ การศึกษาและประสบการณ์สอน

ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ตามขอบข่ายงาน 12 ด้าน ตามกรอบการบริหารงานวิชาการการ กฏกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา พ.ศ.2550 (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 29)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุรินทร์เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,874 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 320 คน ได้โดยการสุ่มแบบแบ่งแยกชั้น ประกอบไปด้วยโดยการจำแนกตามระดับการศึกษา บุคลากรระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 124 คน สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 195 คน จำแนกบุคลากรตามประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 107 คน ตั้งแต่ 10 – 20 ปี จำนวน 176 คน มากกว่า 20 ปี จำนวน 37 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 แบบสอบถามมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 68 ข้อ มี 5 ระดับได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.80

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน 319 ชุด คิดเป็นร้อยละร้อย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้งภาพรวม รายด้านและรายชื่อ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยการทดลองใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent Samples)

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยทดลองความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way

ANOVA) และหากพบว่ามีความแตกต่างกัน จะทำการทดสอบความต่างรายคู่ด้วยการคำนวณในทางสถิติ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe’)

สรุปผลการวิจัย

1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มี

การปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ตามความคิดเห็น จำแนกตามประสบการณ์สอนที่ต่างกัน พบว่า ในภาพรวมและการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการแนะแนว ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

1) ผลการศึกษากิจการการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ในภาพรวมมีด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดอยู่สองด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญและกวาดขันการดำเนินงานของบุคลากร มีการนิเทศ ติดตาม ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เพราะทั้งสองด้านจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาจะนำไปสู่การรับรองระบบประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาทุกแห่งจึงมีในการปฏิบัติในสองด้านนี้ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ยังไม่ในความพร้อมทั้งในเรื่องบุคลากร อาคาร สถานที่ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จึงยังไม่ได้ให้การสนับสนุนกับชุมชนได้เท่าที่ควร ทำให้บุคลากรมีความเห็นว่า การส่งเสริมชุมชนยังมีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่นๆ ในขณะที่เดียวกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ยังไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร ยังไม่มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับชุมชน

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติเป็นรายชื่อของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ทั้งหมด มีรายการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาในประเด็น คือ จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน กับกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชนในระดับที่ต่ำ เพียงสองข้อของการประเมิน ยิ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาในเรื่องการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษายังขาดความเข้มแข็ง ยังมีจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน ยังด้อยกว่าด้านอื่น ๆ แสดงว่าในเรื่องของ จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐชานันท์ สุทธิแพทย์ (2552) เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมัช อดทน (2551) เรื่อง การศึกษาความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ออบมา (2552) เรื่อง การบริหารวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ส่วนที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา

2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในระดับการศึกษาปริญญาตรีและตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป โดยภาพรวมระดับการศึกษาปริญญาตรีกับตั้งแต่ปริญญาตรีมีการปฏิบัติแตกต่างกันเกือบทุกด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรีกับตั้งแต่ปริญญาตรี มีความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไม่เท่ากัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บุคลากรในระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสูงกว่าระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป แสดงว่า สถานศึกษาในเรื่องของการบริหารงานวิชาการยังขาดการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ที่จะทำให้เกิด

ความเข้าใจในการทำงานได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชานันท์ สุทธิแพทย์ (2552) เรื่องการบริหารงานวิชาการ ความแตกต่างของบุคลากรในระดับการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการถึงความแตกต่างของบุคลากรในระดับการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษามากมีการปฏิบัติมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของนพพร สุวรรณอภิชน (2553) เรื่อง การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีมากกว่าบุคลากรระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติแตกต่างกันระหว่างประสบการณ์ในการสอนที่ประสบการณ์ต่างกัน โดยเฉพาะประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปีจะมีการปฏิบัติที่

แตกต่างกับประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10–20 ปี และประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 20 ปี แต่ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 – 20 ปี และประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 20 ปี ยังมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปีจะมีการปฏิบัติแตกต่างกว่าประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10–20 ปี และประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 20 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี บุคลากรอาจเป็นบุคลากรที่บรรจุใหม่ มีประสบการณ์ทางการทำงานน้อย ทำให้การบริหารงานในเรื่องของการบริหารงานวิชาการแตกต่างกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการสอนอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี ออบมา (2552) เรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ในภาพรวมผลการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี มีการปฏิบัติร้อยละ ประสบการณ์ที่มีกว่า 10 ปีขึ้นไปตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา วงศ์สุวรรณ (2552) เรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 1 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งภาพรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรจัดให้มีโครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน พัฒนาบุคลากรในชุมชน ตลอดจนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อบริการงานวิชาการแก่ชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในงานวิชาการของสถานศึกษาซึ่งผลการวิจัยพบว่าเป็นด้านที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

1.2 สถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชนผลการวิจัยพบว่าเป็นด้านที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

1.3 สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรและความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เช่น หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรด้านอาชีพและศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับชุมชน ซึ่งจากผลการวิจัยในด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการพบว่ายังมีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

1.4 สถานศึกษาควรสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการจัดประชุมบุคลากรติดตามความก้าวหน้าในการบริหารงานวิชาการทุกด้านเพื่อร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการเยี่ยมชมสถานศึกษา จัดอบรมบุคลากรเฉพาะงาน จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีการบริหารดีเด่นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ที่เป็นเชิง

คุณภาพ มีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้บุคลากรได้นำไปพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

2.2 ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 หรือสังกัด อื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาว่าแตกต่างกันเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ณัฐชานันท์ สุทธิแพทย์. 2552. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสาน.
- นวพร สุวรรณอภิชน. 2553. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสาน.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พิสมัย อานัญจวนิชย์. 2541. ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- มยุรี ออบมา. 2552. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1. การศึกษาอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสุรินทร์ เขต 3. 2558 .แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2558. สุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสุรินทร์ เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550. แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.